

Lausunnon antaminen lautamiesten lukumäärästä

Kunnanhallitus 07.04.2025

133/00.00.01/2025

Länsi-Uudenmaan kärjäoikeus on pyytänyt 6.3.2025 saapuneella kirjeellään tuomiopiiriinsä kuuluvilta kunnilta lausuntoa kärjäoikeuden lautamiesten määrän vahvistamisesta. Lausunto on pyydetty toimittamaan viimeistään 7.4.2025. Vastaamiseen on saatu lisäaikaa 8.4.2025 asti.

Kärjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 4 §:n mukaan kunnanvaltuusto valitsee lautamiehet valtuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi. Nykyisten lautamiesten toimikausi päättyy, kun valtuusto on valinnut uudet lautamiehet ja valinnat ovat saaneet lainvoiman.

Tuomioistuinvirasto vahvistaa kunkin kärjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvan kunnan alueelta valittavien lautamiesten lukumäärän ensisijaisesti kunnan henkikirjoitettujen asukkaiden lukumäärän suhteessa. Jokaisesta kunnasta on kuitenkin valittava vähintään yksi lautamies. Lautamiesten määrää voidaan muuttaa, jos kuntien asukkaiden tai kärjäoikeudessa ns. lautamieskokoontalon käsittelyjen asioiden määrä on oleellisesti muuttunut.

Lautamiesten määrät on viimeksi vahvistettu oikeusministeriön päätöksellä 16.6.2021. Länsi-Uudenmaan kärjäoikeudessa on tällä hetkellä yhteensä 104 lautamiestä, jotka jakautuvat kuntiin seuraavasti:

Espoo 48 lautamiestä	Kirkkonummi 13 lautamiestä
Hanko 4 lautamiestä	Lohja 14 lautamiestä
Inkoo 2 lautamiestä	Raasepori 10 lautamiestä
Karkkila 2 lautamiestä	Siuntio 2 lautamiestä
Kauniainen 2 lautamiestä	Vihti 7 lautamiestä

Länsi-Uudenmaan kärjäoikeus toteaa lausuntopyynnössään, että Länsi-Uudenmaan kärjäoikeuden tuomiopiirin asukasluku on kasvanut, ja kasvusta suurin osa kohdistuu Espoon kaupungin väkilukuun.

Päivitetyn asukasluvun perusteella suhteellisesti laskettuna kärjäoikeuden lautamiesten lukumäärä (yhteensä 104) jakautuisi uudestaan siten, että Espoon kärjäoikeuden lautamiesten määrä kasvaisi merkittävästi samalla kuin muiden kuntien edustajien osuus vähenisi vastaavasti.

Länsi-Uudenmaan kärjäoikeus esittää alueensa kunnille, että lautamiesten määrää vähennettäisiin maltillisesti johtuen muun muassa Länsi-Uudenmaan kärjäoikeuden Kirkkonummen istuntopaikasta luopumiseen ja sitä kautta kulkumatkojen pidentymiseen keskeisellä Länsi-Uusimaalla. Toisena perusteena on tuomiopiirin elinkeinorakenteen laajuus ja alueen kaksikielisyys, mitkä tulee huomioida pyrittäessä

tasaiseen jakaumaan lautamiesten iässä, elinkeinoissa, sukupuolessa ja äidinkielessä.

Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden mukaan uudistuksen kautta yksittäisille lautamiehille tulisi jonkin verran enemmän istuntoja. Toisaalta lautamiesten maltillinen vähentäminen mahdollistaisi sen, että lautamieheksi nimitettäisiin vain tehtävään aidosti sitoutuneita ja sellaisia lautamiehiä, joilla on todellinen mahdollisuus osallistua käräjäoikeuden istuntoihin ilman toistuvia esteilmoituksia. Samalla lautamiesten määrä vahvistettaisiin nykyistä enemmän laissa edellytetyllä tavalla tuomiopiirin kuntien asukasluvun mukaisessa suhteessa, mutta kuitenkin niin, että edellä kerrotut kuntien erityispiirteet ja etenkin asukkaiden kielelliset oikeudet otettaisiin huomioon määrää vahvistettaessa.

Uusi esitetty lautamiesten lukumäärä olisi 90 lautamiestä ja se jakautuisi seuraavasti:

Espoo 50 lautamiestä	Kirkkonummi 8 lautamiestä
Hanko 2 lautamiestä	Lohja 8 lautamiestä
Inkoo 2 lautamiestä	Raasepori 8 lautamiestä
Karkkila 2 lautamiestä	Siuntio 2 lautamiestä
Kauniainen 2 lautamiestä	Vihti 6 lautamiestä

Valmistelija

Essi Piiröjärvi etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 040 168 5451

Esittelijä

Kunnanjohtaja Erkki Eerola

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää lausuntonaan Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden ehdotuksesta poiketen, että lautamiesten lukumäärä pidettäisiin ennallaan perustuen alueen asukasluvun tasaiseen kasvuun sekä alueelliseen edustavuuteen sekä riittävään edustavuuteen lautamiesten iässä, elinkeinojakaumassa, sukupuolessa sekä kielijakaumassa.

Päätös

Pöytäkirja tarkistetaan asian osalta kokouksessa.

Tiedoksi

Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus